ՊԷՇԻԿԾԻ—ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ—196 ԲԻՆԶՇԷՆՊԷ 20—ՅՈՒՆԻՍ—1857

ՄԷԾՄՈՒԱՑԸ

Իշպու Մէծմուայը Հավատոմ, հէր հոգիթա ճուամաա Էրթէսի կիւնէրի տաղբիրաճագ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ, Գայիմ		150	ղուրուշ։
Ամիսը պլուղը քէղալիք	„	80	„
Լուշ պլուղը քէղալիք	„	40	„
Վէ պիր նուամէրօռու			5 ½

Տաշրա՝ար իշիւն պէհէր նուամէրօռունա 20 փարա բօռթա մաղրաքը զամի օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իլանթէն պէհէր օրբաոը պիր տէֆալիգ 80 փար
Իքի տէֆա իշիւն պէհէր տէֆաքնա . . 60 „
Լուշ տէֆա իշիւն պէհէր տէֆաքնա . . 40 „
Լուշ տէֆաոան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իրանթի իշիւն այրըճա բուզարլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանթէն բօռթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին լուզէրինէ օլուս զրա պու մահալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖՈՒԱՅԸ ՍԱՅՈՒԲԻՅԷ ՄՈՒՌԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

Ի Լ Ա Ն

Իշ պու Էօնիւմիւզտէի ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ ումումի միլէթը Լրմէնիանէ պէօյիւք Լուսաւորիչ Եօրթոուսու օլաուզունաան, գոպէ. Թամըզ բէնշէնպէաէն նէշր օլունմուշ տուր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ՅՈՒՆԻՍ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

Գաստամգօլու վալիսի սաղբ տէվլէթլու Նամբք բաշա հաղբէթլէրինէ Ճիտաէ վալիսի։

Մաբրուր Սէհէմէթ Ալի բաշազատէ տէվլէթ. լու Սէհմէթ Ալի բաշա հաղբէթլէրինէ մէճլիսի թանզիմէ ազալրզր։

Խարբուտ վալիսի սաղգ տէվլէթլու Խանիկլ բաշա հաղբէթլէրինէ, Գաստամանգօլու վալիսի Ի. հալէ վէ թէվէրհ պայրուլմուշ տուր։

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մահը զիլքաաէի չէրիֆէնին եէ. տինէնի բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ ալթը պուջուգ բաաէլէրինաէ տէվ լէթլու նէճապէթլու Շահզատէ կեանը էֆէնտիլէր հաղբէթլէրինին սիւննէթ տիւյիւնլէրինէ պաշարըլըգ, եէվ. մը մէղքիւրատ կէրէք Շահզատէ. կեանը վիւ շարալէյհիւմ վէ կէրէք սայրը պաղը քիպարզատէ կեանին սիւն. նէթլէրի իճրա օլունմուշ տուր։ Իշ պու սուրաա հիւմայիւն Օնլամուր իլէ Խանկալթի արա եէրինատէ վագի ատաղի վասխէատէ գուրուլմուշ օ. լուպ, պինէրճէ պին սէյիրճիյան, վէ ճանպազ վէ սայրը ցունպաղար վէ սիրշամբրը ֆիշէնք վէ էլմանը մէհթաղլէր իլէ սուրուր վէ շատաս. մանիի ամմէ իլէ իմրար իմամէքատ օլուպ, իսթամբնատա հէրգիզ չէյ սը. քասը իլէ նագլ օլունաճագ օմաղիլէ չիմիրլիք պու գատարճը զէքրինէ գա. նատի օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՒՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ։ Դրաիչա հաղբէթ. լէրինին եէնի ատզան քէրիմէսի, պու. տէֆա պէօյիւք զինէթ վէ ալայ իլէ վաֆտիս օլունուպ քէնտիսինէ Մա. րիա Վիկթորիա խամի վերիլմիշ տիր։

Դրաիչայը միւշարալէյհին պէօ. յիւք քէրիմէսինին ճէհէզլիկ մէսա. ռիֆինին բաբօրթօսու իւչիւնճիւ տէ. ֆա Բարլամէնթ մէճլիսինատէ գրատթ օլունարագ գապուլ օլունմուշ օմաղ իլէ Բրէնատը միւշարալէյհանին Բրուսիա գրալը պիրատէրզատէսիլէ օլաճագ ագտը թէզէվվիւճ վէ տիւ. յիւնիւ կէլէճէք սէնէ յունվարընին օն ալթըսընատա օլմասընա գարար վէ. րիլմիշ տիր։

— Բսիթանէտէն Հինտիսթանէ եաբ. ըլաճագ օլան Ինկիլիզ թէլէղրաֆը պու էնատէ թէքրար տէրտէսթը թէղէքքիւր պուրունմուշ օլմաղ իլէ գարարը գաթիսի վերիլմէքատ թաֆ. սիլաթը զաղէթամըզա տախի տէրճ օլունաճագ տրը։

— Ինկիլթէրատան կէլէն սոն խա. պէրլէրէ նազարէն Հինտիսատանտա օլան եէրլի Հինտլի ասքէրինին իքի ֆրգասը տախի հիւքիւմէթ գարշը թուզեան վէ իսլամլար ալամէթլէրի կէօսթէրմիշ օլաուգլարընատան պուն. լարընն տախի սիլահլարը էլէրինատէն ալընըպ նէֆէրատը տաղբիթըմըշ տրը։

ՖՐԱՆՍԱ։ Լյուրքանընն պաշգա տէվլէթլէրի նէզտինտէ վագի օլաուզ. զու միսիլիս Ֆրանսատան տախի պու տէֆա շայեանը իթթիսա վէ բօ. լեթիգաճա պիր հավատիս զուհուր իթմէմ միշտիր։ Կէչէնտէ տախի իֆատէ օլունատուզու վէճիլէ, Ֆրանսա մէճ. լիսի ատալարընին ինթիխապընին թէք. միլ օլաուզու թէլէղրաֆ իլէ մանիմ օլմուշ իսէ տէ, ազալարընն քիմլէր օ. տուզու մանիմ օլմամըշտրը։ Վա. գատա ազալարընն էքսէրիսէթինին հիւ. քիւմէթ թէրաֆընատա օլաճաղընա շիւպհէ եօք իսէ տէ, ճէնէրալ Դա. վիսնէագ, Թիէր, Լամարթին վէ պունա. լարա էմատալ զէվաթն իսիմէրի տախի ատալարընատան պունլար ինթիխապ օլմուշմա օլմամըշմը պիլմէյէ շայեան պիր քէյֆիյէթ օլաուզունատան ումա. ըզ. քի կէլէճէք հաֆթա ըէտիսի մա. նիամ օլուր։

Ֆրանսանրն Մոնիթէօր նամ ըէսմի զաղէթասընատա յունիս 19 թարիխի իլէ շու վէճհ իլէ եաղընը տրը։

„Լյոնթրիա, Ֆրանսա, Ինկիլթէր. ըա, Բրուսիա, Ռուսիա, Սարտէնեա վէ Օսմանը մուբահասալարը, պու կիւնքի կիւն Խարբէճիյէ նէզարէթի տայրէսինէ թօփլանըպ Պէսարապիա թէրաֆընատա տէվլէթը Ազիյէ իլէ Ռու. սիա տէվլէթի հուտուտունին գաթի իշիւն, քէզալիք Թունա ազզը վէ Էր. լան տատը իշիւն թանզիմ օլունան ահանամէյի իմզալամըշտր տրը, պու ահանամէ թէրաֆէյնատէն թատիդ օ. լունուուգատան սոզրա նէշր օլունաճագ տրը, վէ պու տախի ագալի պիր պու. ջուգ այա միւհիմ տրը։

— Ռուսիա իլէ Ֆրանսա տէվլէթի պէյնինատ, չօգատան պէրիւ միւթէվա. թը օլան թիճարէթ ահանամէսինին պու տէֆա Բէթրօպուրդատա իմզա օ. լունմուշ օլաուզու Մոնիթէօրատ մու. հարրէր տիր։ Շու քատար քի, Ռու. սիա տէվլէթի պու էնատէ պիր եէ. նի կիւմրիւք թարիֆէսի թանզիմ իթ. մէքատ օլաուզունատան, պու թարիֆէ նէշր օլաուգատան սոզրա ահանամէի մէզքիւրիւն հիւքմիւ ճարի օլաճագ տրը։ Պու ահանամէ մուճիպինճէ Ֆրանսըզըար պունատան պէօյլէ Ռու. սիա մէմալէքինատէ էմնաք սաաթը ա. լապիլէճէքլէրմիշ։

— Հաշմէթիւ Ռուսիա իմբէրա. թորու հաղբէթլէրի թէրաֆընատան, պու տէֆա Ֆրանսա իմբէրաթորիչա. սը հաղբէթլէրինէ Մէնթ Դամթէրին նըշանընն պիրինճի բիւթպէսի թէվ. ճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Յունիսին պիրինճի կիւնիւ Մարսիլեատա, խաֆիֆճէ օլարագ պիր գաչ սանիյէ զէլզէլէ վագի օլ. մուշ իսէ տէ, պիր քէտէր վուգուի իշիւտիլմէմիշ տիր։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ 1757 սէնէսի Մարիա Թէրէզա նամ Լյուսթրիա իմբէրաթո. ռիչատանընն իհտաս իմամիշ օլաուզու սաքէրի Ա. Թէրիզա նըշանընն պու սէնէ եիւզ սէնէլիք պիր տէհրի իսի. թամ պուլմուշ օմաղ իլէ, նըշանը մէզքիւրիւն Ղան Դօրտոնունու հա. միլ օլան քեաֆֆէի ճէնէրալլար վէ Մարէշալլար պու խուսուսատան տօր. յը խասսէթէն Վիէննայա տավէթ օ. լունուպ, պու էսէրին հիւրմէթի. նէ պէօյիւք զնյաֆէթլէր չէնկիքլէր վէ ալայլար վագի օլմուշ վէ պու էսէր իչիւն Օարպիանէտէ զարպ օլունան ալթուն վէ կիւմիւշ վէ պագը մէ. տայլար տախի էրպապընա իթա գըլըն. մըշ տրը։

— Իմբէրաթոր հաղբէթլէրինին պիրատէրի արշիտիւք Մագսիմիլիէն Օնտարայա վալ օլուպ, իհթիրամա. թը ֆայիգ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

— Վիէննատան Թրիէստէյէ եա. բըմաքտա օլան տէմիր եօլուն, Լուպիանա եախտ Այպահատան Թրիէստէյէ օլան էն չէթին վէ էն զոր գըթասը տախի պու տէֆա բէ. սիտէի հիւսնիւ խիթամ օլուպ, թէճ. րիւպէ արապալարը տախի քէմալը սէլամէթլէ կիտիւպ կէլմիշլէր օմա. զիլէ եագընատա պու տէմիր եօլ ամէտ շուտու ումմիմկէյէ տախի աչըլա. ճաք տրը։ Պու տէմիր եօլ արաղիսի. նին բաչարըզըզընա վէ խաթթընն ուզունըուզունա նազարէն տիւնեա. նընն էն չէթին վէ միւշքիւլ պիր տէ. միր եօլու օլաուզունատան վէ զալա. թա քուլէսինատէն բէք չօք եիւքսէք քէօբրիւլէրէ վէ թունէլլէրէ միւհ. թաճ օլունարագ եաբըմըզ օմաղիլէ, ասրըմըզըն էն պէօյիւք ինշաաթընն պիրի վէ պաշըճասը օլաուզունատան խուսուսի իլէ մէյմար կիւրիւհինի վէ պու մաքուլէ էպնիյէլէրէ աշնա օլան ղէվաթը հայրէթէ տիւշար էթմէքատ տիր։ Պու եօլ իլէ Վիէննատան Թրի. էստէյէ սէքիզ օն սաաթտա կիտիլիւպ կէլինէճէք տիր քի օն օնպէշ սէնէ ադ. տէմ խայալ տախի օլունմաղ պիր քէյֆիյէթ իտի։

ԲՐՈՒՍԻԱ։ Նէօշաթէլ մատատէ. սի իշիւն իմզալանան ահանամէ, յունի. սին օն ալթըսընատա Բարիատէ Թէ. ռաֆէյնատէն Թատիդ վէ մուպատէլէ. օլունարագ պու մատատէ գաթիէն իսիթամ ըէգիր օլմուշ տուր։

— 1855 սէնէսի պու տէվլէթին նու. ֆուսու Թահրիր օլաուգատա, ճէմանն օն եէտի միլիօն իքի եիւզ պին նու. ֆուսա պալիզ օլաուզու Թէպէյիւն իթմիշ տիր։

Պունլարատան ալթը պուջուք միլիօ. նու Դամթալիք, իքի եիւզ պինի Լյա. հուտի վէ օն ալթը պին գատարը տախի պաշգա մէզհէպլէրատէն վէ գուսուրու Բրօթէսթան պուլունուպ պու հիսա. պէ նազարէն 61 Բրօթէսթանէ 31 Դա. թալիք տիւշմիւշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ։ Ռէթրօպու ըզտան Միսիրին Ինգուսագ շէհրինէ վէ օրատան տա. խի Դամշատագա շէհրինէ գատար պիր տէմիր եօլ եաբըլմասը իշիւն պու էս. նատէ Ռէթրօպուըզտա պիր լայիհէ զուհուրա կէլիպ, տէրտէսթը թէ. նատէ Ռէթրօպուըզտա պիր լայիհէ զուհուրա կէլիպ, տէրտէսթը թէ. ղէքքիւր պուլունմուշ տուր։ Պու տէմիր եօլ պիւթիւն Ասիա գրթա. ալընն պիր պաշընատան պիր պաշընա ուզանաճագ օլուպ, լայիհէի մէղքիւ. րիւն գավլինճէ Հինտիատան եօլուն. տան վէ Միվէյիշ պօղազընատան տէ. լինմէսինատէն մուհիմ պիր քէյֆիյէթ օլաճագ տրը։

Լաքին պու իշին ճէսամէթինէ վէ հասըլաթընն աղըզընա նազարէն գուվվէտէն ֆիլիլ կէլմէյէն թէյ. սավվուրլարը տախի պիրիսիտէ պու օլաճագ տրը զանն խաէրիզ։

— Ռուսիա իմբէրաթորու ֆամիլ եասը իլէ պէրապէր Սվսպուրկա վալ. օլուպ Բրուսիայա տօղրու կէլմէքատ պուլունմուշ տուր։

ՍԱՄՍԻԷՆԵԱ։ Դրալ հաղբէթլէրի. նին զէվճէսի վէֆաթ իթմիշ օլաու. զունատան պու տէֆա Սագսոնեա գր. թալը քէրիմէսի իլէ թէքքրար էվլէնէ. ճէյի թէվաթուր պուլուպ պատէ պա. զը զաղէթալէր թէրաֆընատան եապա. նա չրգարրմիշ իսէ տէ, պու տէֆա իթիմատա շայեան մահալտէն ալընան խապէրլէրէ նազարէն պու խուսու. սուն սահիհ օլաուզու վէ եագընատա ըէսմէն տախի իլան օլունաճագը մէ. մուլտէն պուլունմուշտուր։

— Կէչէնտէ տախի խապէրի վէ. բիլմիշլի վէճհիլէ հաշմէթլու Բաբա հաղբէթլէրի Պօլոնիատա պուլունուպ տօնանմալար վէ շէնկէքլէր արատընատա արամ իթմէքատ օլաուզու հալատէ, Սարտէնեա գրալը թէրաֆընատան, խաթթը տէսթի իլէ եաղըմըշ պիր նամ իլէ միւշարալէյհէ թէպրիքէ կէօնտէրիլէն գավալիեր Պօն գօմբա. նի Պոլոնիա ճանիպինէ վալ օլուպ, ըէսմը թէպրիքի իճրա իթմիշ վէ Բաբա թէրաֆընատան տախի իհթի. բամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլուն. մուշ տուր։ Պունուն իւզէրինէ Սար. տէնեա իլէ Ռոմա հիւքիւմէթլէրի պէյ.

ԱՐԵՎԱՏԱՆ։ Լուսինի վերջին մասը մեր ամենամեծ հայ գրողներից մեկի՝ Գ. Սունդուկյանի «Ամուսնացող աղջիկը» ստեղծագործությունն է։ Ինչպես գրում է հեղինակը, «Ամուսնացող աղջիկը» գրվել է 1884 թվականին։ Գրքի հրատարակչությունը ավարտվել է 1886

Հարցանելիս՝ Հարությունը ոչ մի բան չասաց։ Ինքն էլ, ինչպես Հարությունը, ոչ մի բան չասաց։ Միայն մի անգամ ասաց՝ — Ինչպես կամենաս։

ԳՈՒՆԱՅԻՆ ՑԱՆԿ

Ալեքսանդրապոլ	1
Գորիս	2
Գանձակ	3
Դերբենդ	4
Թիֆլիս	5
Լոռի	6
Կարս	7
Կուտայիս	8
Հայոց Ձոր	9
Հաղբատ	10
Մարտունի	11
Մարտակերտ	12
Մեղրի	13
Նախիջևան	14
Նոր Բայազետ	15
Շամախի	16
Ղազախ	17
Ղարաբաղ	18
Ղարսի մարզ	19
Ջավախք	20